

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsag 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 212 — Štev. 212

NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 29, 1941 — SREDA, 29. OKTOBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

\$100,000.00

Janko N. Rogelj, direktor publicitete slovenske sekcije JPO.

To je velika številka! To je že precej denarja. Sto tisoč dolarjev rabimo za prvo pomoč. Kje jih bomo dobili? V Ameriki! Kdo jih bo dal? Dobra in usmiljena srca naših Slovencev in Slovenk. Ali je to mogoče? Menda ja!

Deset slovenskih podpornih in bratskih organizacij v Ameriki, ki so članice slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora imajo danes 160 TISOČ članov in članice v obeh oddelkih. Okoli 42 tisoč članov in članice štejejo mladinski oddelki. Ako bi te izpustili, ostane še 118 tisoč članov in članice odraslega oddelka. Ako odštejemo še 18 tisoč članov, ki pripadajo k večim organizacijam, ostane nam še 100 tisoč članov in članice, kateri bi dali SAMO PO EN DOLAR za bedne in nesrečne brate in sestre v domovini. Nekateri so dali že več, nekateri bodo še dali, pa bi prišlo povprečno na vsakega člana po en dolar.

To se prav lahko stori, ako hočejo naša podpora društva z dobro voljo in večjim zanimanjem to delo storiti. Sedaj je prilika za to akcijo, ko se vršijo letne seje v mesecu decembru.

Vsota ni velika. V sedanjih časih je lahko naš povprečni človek pogreši en dolar. Če bi nekateri ne mogli dati, bi to načemerili drugi, ki bi dali par dolarjev več, da bi prišlo povprečno na vsakega člana ali članico en dolar.

Sto tisoč dolarjev je velika številka. To lahko zmoremo, samo če hočemo. V dveh mesecih to lahko storimo. ZA SREČNEJŠE BOŽIČNE PRAZNIKE IN BOLJŠE NOVO LETO NAŠIM DRAGIM V DOMOVINI — DAM EN DOLAR. Tako nekako bi rekli ter dali našemu društvu tajniku ali tajnici, ki bi poslal nabrani denar na pristojno mesto.

Vsako društvo bi skrbelo, da bi poslalo svojo kvoto: kolikor članov, toliko dolarjev. Kaj mislite o tem? To je izpeljivo, ako bi naši društveni uradniki zavzeli iniciativo takoj. Treba bi bilo malo truda in dela. Zakaj ne? Ali ni sleherni izmed nas poklican in pozvan, da pomaga v teh groznih časih, katere preživlja naš narod v domovini.

Ali bi bili naši glavni odbori pripravljeni, da nam dajo enak apel na vsa društva? Mislim, da je to njih naloga in dolžnost. Tako bi šel tudi apel na vse urednike in pomožne urednike naših uradnih glasil, da bi takoj pričeli pisati o predloženi ideji ali načrtu. Tako bi tudi apelirali na vse druge samostojne slovenske časopise, da se pridružijo skupni akciji takoj.

Po naših slovenskih naselbinah imamo dosti pridnih in zaveanih mož in žena, ki radi dopisujejo v slovensko časopisje v Ameriki. Kje ste danes? Prosi se vas v imenu slovenske sekcije Jugoslovanskega odbora, da tudi vi izrazite svojo misel ter podprete načrt, ki je lahko izpeljiv, ako vsi nesebično primemo za delo ter ga završimo. Prosi se v imenu trpečega naroda v domovini, da priskočite na pomoč.

Vprašajmo slehernega Slovenca ali Slovenko v Ameriki, da naj da en dolar pred novim letom za tužno domovino. In če kdo da več, še boljše; kdor hitro da, dvakrat da.

Sedaj še to: Slovenska sekcija JPO kliče na delo vse Slovence in Slovenke v Ameriki. Tu ni nobene razlike, kakor ne bo nobene razlike, ko se bo delalo potrebno in ubožanim v domovini. Zato nabiramo denarne prispevke, ker se nam smili ves narod v domovini, pred katerim nimamo nobenega usmiljenja njegov sovražnik.

Slovenec in Slovenka, ki si članica te ali one slovenske organizacije, ki pripada temu ali onemu društvu, oba sta poklicana, da gresta na sejo v mesecu novembru ali decembru. Na seji zagovarjata ta načrt, da društvo pošlje svojo kvoto dolarjev v pomoč nesrečnejšem v domovini. Vsako društvo naj na svoj način reši to nalogo. Poročajte v časopisih o vaših uspehih, da boste zbudili vse one, ki se še niso zganili za pomožno akcijo.

Sto tisoč dolarjev lahko nabereimo v dveh mesecih, ako vsi delamo, žrtvujemo in dajemo; posamezniki tega ne morejo storiti. Pokazimo našo pravo slovensko voljo in moč, da bomo saj enkrat videli, kaj mi lahko združeni dosežemo.

Sobratje in sestre, dajte vsak po en dolar za svojo nesrečno in na križ pribito Slovenijo.

Naš prvi cilj je sto tisoč dolarjev.

EKSPLOZIJA V PREMOGOVNIKU

V premogovniku Sterling Coal Company pri Madisonville v državi Kentucky, je nastala eksplozija, ki je najbrž zahtevala petnajst človeških žrtev.

V usodnem času je bilo v premogovniku 49 premogarjev. 34 so jih spravili živih na površje, o 15 pa nimajo nobene sledi.

Premogovnik je precej poškodovan, vzroka eksplozije pa doslej še ni bilo mogoče dognati.

Neki rešeni premogar je povedal častnikarjem, da so vsled silnega pritiska popadali vsi premogarji na tla, železniški tir je uničen in vsi električni vodi so potrgani.

Na pomoč so prihiteli reševalci iz raznih krajev zapadnega dela države Kentucky.

V premogovniku je bilo zaplenih 125 mož, ki so delali v treh shiftih.

MUSSOLINI SE JE RAZTOGOTIL IN POVEDAL ITALJANOM, KAJ SE BO ZGODILO Z AMERIKO, KO PRIDE DO NJE

Benito Mussolini je sinoči govoril z balkona palače Venice ob priliki 19. obletnice fašizma ter rekel, da bodo Nemčija, Italija in njene zaveznice uničile Združene države in vse druge države, ki so sovražnice osi.

Na trgu pred palačo je bilo zbranih okoli 50.000 ljudi, ki so divje kričali, ko je Mussolini izgovoril besedo Amerika. Nekateri so nosili karikaturne slike predsednika Roosevelta in njegove soproje ter kričali in žvižgali.

"Korakamo naprej v nevpogljivi srčnosti, s trdno vero in globokim prepričanjem," je rekel il duce, "da bo italjanski narod enak veličini svoje preteklosti in svoje bodočnosti, pa naj se zgodi karkoli, in bo vreden zmage."

"Boljševizem, proti kateremu smo pričeli vojno pred 20 leti, ki ga je zadela v srce orožje zaveznih sil osi, naše orožje in orožje zaveznih narodov, umira. Njegovi evropski in ameriški zavezniki, ki predstavljajo silo sebičnosti, bodo zrušeni z našo revolucionarno silo."

Laško časopisje z veliko ogorčenostjo piše o govoru predsednika Roosevelta ob priliki mornariškega dne ter ostro obsoja njegovo vnanjo politiko. Pravi, da je ameriška vojna mornarica na širokem morju pripravljena na vdarec. In Virginio Gayda pravi, da Roosevelt počasi prihaja na dan iz "prikritih hinavščin."

Gayda posebno napada Roosevelta, ker je v svojem govoru rekel, da ima dokaze, da je Nemčija nameravala v Južni Ameriki postaviti nekaj vazalnih držav. Gayda zahteva od Roosevelta, da prinese dokaze, katerih pa po njegovim zatrditvili ne more pokazati, ker jih sploh nikjer ni.

"Laž in bahava napačnost sta predsednikovo najboljši orožje," pravi Gayda.

Tekom obhajanja fašistične obletnice je Hitler poslal Mussoliniju naslednjo brzojavko: "Ob priliki obletnice pohoda v Rim mislim na Vas, duce, ter pošiljam srčno voščila za Vašo osebno dobrobit in za srečno bodočnost fašistične Italije. Moja voščila so združena z voščili celega nemškega naroda Italiji, ki je zvezana v borbi, ki bo zagotovila zmago in novo Evropo."

Predsednik poslal Lewisu tretji poziv

Vodstvo United Mine Workers poroča, da se je vseh 53 tisoč premogarjev, zaposlenih v premogovnikih, ki so last jeklarskih družb, odzvalo pozivu na štrajk.

John L. Lewis, predsednik UMW, je pojasnil častnikarjem svoje stališče napram drugemu pozivu predsednika Roosevelta, naj pokliče premogarje nazaj na delo, češ, da bi bila stavka v sedanjem času usodna za vso vojno industrijo.

Lewis je poziv kratkoma zavrnil ter dejal, da bo marsikaj odvisno od konference, ki jo bo imel danes z Myronom C. Taylorjem, bivšim predsednikom United States Steel Corporation.

Nadalje je Lewis zanikal predsednikovo trditve, da ima štrajk kaj opravka s patriotizmom in dolžnostmi, oziroma da je vsled njega ogrožena narodna varnost. Po njegovem mnenju bo mogoče morebitno pomanjkanje premoga pozneje uspešno nadomestiti s povečano produkcijo.

V odgovoru, ki ga je poslal predsedniku Rooseveltu, pravi Lewis, da je vsega kriv J. P. Morgan, član nadzornega sveta United States Steel Corporation. Morgan je proti temu, da bi meli premogarji "captive" od jeklarskih družb odvisnih majn iste pravice kot jih imajo njihovi organizirani tovariši v drugih premogovnikih. Predvsem pa noče Morgan ničesar slišati o unijskem šopu. — Če bi le Morgan hotel, — je poudaril Lewis, — bi bila cela zadeva v deseti minutih u-

ravnana.

Predsednik Roosevelt je poslal Lewisu že tretje pismo, v katerem pravi med drugim:

— Žal mi je, ker niste izpolnili moje prošnje in niste v interesu narodne obrambe poklicali stavkajočih premogarjev nazaj na delo. Karkoli imate z Mr. Taylorjem ali z Mr. Morganom, zasenčijo glede važnosti prizadeti narodni interesi.

— Na vsak način je treba delo v premogovnikih obnoviti in pogojanja nadaljevati. Potom mene vas vlada že tretjič prosi, da nemudoma pokličete premogarje nazaj na delo.

Zaenkrat se še ne ve, kaj namerava storiti vlada, če bo Lewis zavrnil tudi tretji Rooseveltov poziv.

V poslanski zbornici je zavladalo silno ogorčenje vsled izjavalnega Lewisovega stališča.

Demokratski kongresnik Connally iz Texasa je označil Lewisa kot zaveznika Nemčije, Italije in Japonske ter mu zapretel s parlamentarnimi kazenskimi odločbami.

Drugi poslanci so očitali Lewisu "petokolonstvo", "sabo-taštvo", "raketištvo" in "despotizem."

Ko je J. P. Morgan zvedel, kaj je pisal o njem John L. Lewis predsedniku Rooseveltu, je rekel: — Vse skupaj je čenjanje brez vsake prave podlage. Glede mene je povedal le eno resnico in sicer, da sem član nadzornega sveta U. S. Steel Corporation. Vse drugo je pa neresnica.

Mednarodni Delavski Kongres

Na Columbia univerzi v New Yorku je začel včeraj zborovati mednarodni delavski kongres. — Udeležujejo se ga delegati iz vseh delov sveta.

V ponedeljek, 27. oktobra je bila otvoritev Mednarodnega Kongresa ali Skupščina Dela, prva, odkar divja nova svetovna vojna. Sestaja se ne kakor navadno v središču mednarodne delavnosti Društva Narodov in Mednarodnega Urada Dela v Ženevi, temveč v "izgnanstvu", v svetilniku svobodnega sveta in demokracije, New Yorku, v srcu te velike zemlje, ki z navdušenjem in z globoko vero aktivno sodeluje pri reševanju civilizacije. Poznavalci te velike ustanove, ki je v dvajsetih letih svojega delovanja pokazala vsemu svetu možnosti stvarjanja pravičnejšega družabnega reda, ne dvomijo, da bo letošnji zborovanje Mednarodne Skupščine Dela v senci vojne, imelo velik in globok pomen.

Mednarodna organizacija dela je bila ustanovljena takoj po koncu prve svetovne vojne v okviru delavnosti Društva narodov. Ustanovil so jo tisti, ki so želeli uresničiti zgraditev pravičnega družabnega razmerja med raznimi družbenimi sloji v pomirjenem in urejenem svetu. Dočim je Društvo Narodov doživljalo svoje vzpone in svoje padce, iz dobro znanih razlogov, ter končno ni uspelo, da bi ohranilo mir med narodi, zato, ker je želja po vojni in po rušenju, ki je bila skupna nacijskim in fašističnim krogom, bila silnejša od prizadevanja demokratskih sil po drugi strani, da se upro navalom vojaških mogotev, je Mednarodna organizacija dela z marljivim delom dosegala vse boljše uspehe.

Članice Mednarodne organizacije dela so v glavnem vse države razen tistih, ki so po zgledu nacijskih in fašističnih držav zaslužile delavce, delodajalce in državno upravo in jih spravile pod peto vsemogočnih samoderžev, napravile iz vseh svojih državljanskih tlačane in jim odvzele ne samo vse državljanske pravice, temveč tudi človeških pravic, svobodne volje pri izbiranju svojih pravic in dolžnosti. Nemčija in Italija ste kmalu zapustile organizacijo dela, primorane zaradi načel in prepričanj, ki so vodila delo omenjene organizacije, vendar, da zanje tam ni več prostora.

— JČO.

Kot delegat Anglije je došel na mednarodni delavski kongres v New Yorku major Clement R. Attlee, angleški državni pečatnik in Churchillov tajnik.

Častnikarjem, ki so ga obdali takoj ko je stopil s Clipperja, je dejal:

— Sedanja kriza nam nudi velike ugodnosti za boljše medsebojno sporazumevanje. Kongres nam bo pa nudil priliko baviti se z vprašanji vseh v vojni nahajajočih se narodov,

Če Hitlerja ne porazimo, bo izgubljeno vse, za kar se je delavstvo borilo in kar si je priborilo. V vojni moramo zmagati in priboriti si moramo mir. Zda nam je mogoče sestavljati načrte, po katerih bodo po sedanjih vojni vsi narodi zaščiteni pred pomanjkanjem in siromaštvom.

Attleeja je spremlil v Ameriko Sir Roger Makins, vodja nekakega oddelka v angleškem zunanjem ministrstvu.

Na vprašanje nekakega poročevalca, če je v Angliji res pomanjkanje delavcev, ni hotel Attlee takoj odgovoriti, sled-

nji je pa dejal:

— Delavskih moči nam pravzaprav ne manjka, ker so de- la, ki so jih vršili moški, kateri so zda pod orožjem, prevzele ženske. Pripomniti pa moram, da žensk ni mogoče zaposliti v težkih industrijah.

Značilno je, da so na Delavskem kongresu delegati skoro vseh dežel, katere je podjarmil Hitler.

V imenu Rooseveltovega kabineta je pozdravila delegate ameriške delavske tajnice Miss Perkins, ki se je zelo začudila, ker bo navzlic vojni zastopanih na kongresu 34 držav.

ANGLEŠKI POSLANIK LORD HALIFAX SE ZAVZEMA ZA POMOČ RUSIJI

V ponedeljek zvečer je bilo v Madison Square Garden v New Yorku veliko zborovanje za pomoč Rusiji. Glavna govornika sta bila bivši ameriški poslanik v Bruslju Joseph E. Davies in angleški poslanik v Washingtonu lord Halifax. Ko je govoril Davies, so se zaslišali z galerije klici: "Odprite zapadno fronto!"

In ko je lord Halifax šel proti govorniškemu odru, je bilo opaziti, da je bil nekoliko v zadregi. Ker je visok nad šest čevljev, je bil zanj radio pre- nizko postavljen in iz vrst poslušalcev so prihajali klici "Glasneje, glasneje!" in "Odprite zapadno fronto!" Halifax pa je mirno nadaljeval svoj govor in hvalil močni odpor Rusov.

"Čelo prijatelji Rusije se ni- so upali pričakovati, da bo Rusija tako junaško zdržala mnogo močnejšo težo nacijskega vojnega stroja."

ŽENSKES V ANGLEŠKI VOJNI SLUŽBI

Po preteku nekaj mesecev bodo poklicane v angleško vojno službo vse ženske do 31. leta.

Doslej se jih je že nad dva milijona registriralo.

Angleška vlada je pozvala vse ženske, ki so bile rojene leta 1913, naj se registrirajo za vojno službo. Do konca decembra bodo vse Angležinke, stare do 31 let, zaposlene pri kakršnemkoli vojnem delu.

Samo nacijske tovarne bodo do srede prihodnjega poletja potrebovale pol milijona žensk.

Dozda se jih je registriralo 2 milijona 151 tisoč. Nač pol milijona jih je bilo zdravniško preiskanih.

Ženske v vojni službi zaenkrat še nimajo orožja, toda v slučaju nemškega napada na Anglijo bodo dobile tudi orožje.

Anglija potrebuje izredno dosti izvežbanih bolničark, ki so za svojo naporno delo zelo dobro plačane.

Iz Carlisle na Škotskem poročajo, da bodo pozvali vsa šestnajstletna dekleta, stare

matere in stare tete, naj pazijo na otroke onih žensk, ki so zaposlene v municijah tovar- nah.

To idejo je sprožila Florence Hornsbrough, parlamentarna tajnica ministrstva za javno zdravje.

Ne samo v Angliji, pač pa tudi v Ameriki se ženske postu- vijo. V nedeljo je rekel po radio guvernator države New Jersey, Edison:

— Navdušenje, s katerim vrše ameriške ženske obrambno delo, dokazuje, da bodo idealni svobodno živele. Zdi se mi, da se ameriške ženske temeljiteje nego moški zave- dajo preteče nevarnosti, pred katero bo treba braniti deželo.

— Ženske bodo prevzele mesta moških, ki bodo šli v borbo za obranjenje svobode in do- stojanstva vsakega poamez- nega državljanca.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation). Frank Baker, President; J. Lapaha, Sec. — Place of business of the Corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays. Subscription Yearly \$8.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$8.—; na pol leta \$5.—; na četrt leta \$3.50. — Za New York na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50. — Za inozemstvo na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno, nedelja in prazniki.

"GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 5-1243

KAKO JE V NEMČIJI?

— Precej dolgo sem bil v Nemčiji, — piše neki švicarski časnikar, — nikjer nisem opazil niti najmanjšega navdušenja za vojno. Nemci hitro spoznajo tujca, in če ga sreča na samem, je njegovo prvo vprašanje, kdaj bo vojna končana. Nemski narod zdaj ve, da bo moral preživeti še tretjo vojno zimo. Ljudje se prihodnje zime bolj boje kot so se bali prejšnjih, prav posebno pa trepetajo v velenostih in velikih industrijskih središčih, ki so izpostavljena zračnim napadom.

— Navzlic najstrožjim kaznim je verižništvo precej razvito. Največje povpraševanje je po mesu, jajcih, maslu, žitu in krompirju. Denarnim ljudem ničesar ne manjka, dočim so reveži pomilovanja vredni.

— Sovražni bombni napadi postajajo čedalje bolj učinkoviti. Posebno so prizadeta zapadna in severna nemška mesta. Ljudje žive večidel v kletih in zakloniščih, kar razjeda njihovo zdravje in živce. Mnogokrat se pripeti, da prinesejo zvečer stariši v zaklonišče svoje otroke, naslednjega jutra pa ni o stariših nobenega sledu več.

— Bogatini so se preselili iz ogroženega ozemlja v varnejše kraje. Vsepolno jih je v bavarskem pogorju in v Avstriji.

— Po tovarnah se delavci pogovarjajo skoro izključno le o prehrani. Le če si med seboj popolnoma zaupajo, padajo težki izrazi na vlado in na firmerja. Toda zaupanja je tako malo. Vsa ključa v svojem tovarniškem špijona. Nacistična vlada zna izžepati delavsko silo do skrajnosti. Iz umevnih razlogov delavce večkrat premeščajo iz tovarne v tovarno, iz mesta v mesto. Pri tem se na nikogar ne ozirajo če ima družino ali ne in če mu je mogoče dobiti v novem kraju stanovanje.

— Mesta moških delavcev, ki so poklicani pod orožje, zavzamejo ženske. V nemški vojni industriji in v javnih službah je nad osem milijonov žensk. Celotno rudnikih in premovalniških so zaposlene ženske. Delati morajo po devet ur na dan. Za isto delo ne dobi ženska iste plače kakor moški, pač pa celih dvajset odstotkov manj.

— V tovarnah zaposlujejo tudi mladoletne. Nemčiji manjka delavskih moči, posebno izza izbruha nemško-ruske vojne.

— Navzlic silni draginji se delavske plače niso povišale. Izveščan delavec zasluži po 86 fenigov na uro; pomagati po 73 fenigov. Od plače jim odtrže vsak teden trideset odstotkov. Ta denar gre za "zimsko pomoč", za "uspešno nadaljevanje vojne", za "propagando" in kdo ve, za kaj vse.

— Če hoče delavec zaslužiti minimalno plačo, mora delati namesto 56 celih 60 ur na teden.

— Povsem umevno je, da delavstvo v takih okoliščinah ne more biti zadovoljno. Vse se vprašuje: — Kako dolgo še? — Nikogar ni, ki bi mogel odgovoriti na to vprašanje.

MEDNARODNA RAZSTAVA V NEW YORKU

Kot smo že poročali, je bila v ponedeljek v Grand Central Palace na Lexington Avenue in 46. ulici v New Yorku otvorena mednarodna razstava, na kateri so posebno zastopane dežele, ki jih je v sednji vojni osvojila Nemčija. Tako je zastopana tudi Jugoslavija. Na razstavi je videli tudi precej slovenskih predmetov, ki razstavi delajo vso čast. Vendar pa bi bilo želeli, da posebno Slovenci iz New Yorka in okolice pošljejo še kaj pristno slovenskih stvari, da bo naša izložba tem večja.

V petek bo na razstavi Slovenski dan. Vabljeni so naše rojakinje, da pridejo v slovenskih narodnih nošah, kakor tudi v soboto, ko bo Jugoslavanski dan.

Slovenci, pokažite se, da smo tukaj in da se moremo častno pokazati v vrstah drugih narodov.

Blato rešilo Moskvo

Kakor je razvidno iz poročil, ki prihajajo s fronte v Berlin, je sedanj prvic v sedanj vojni vreme, ki je bilo dosedaj Hitlerju vedno naklonjeno, nastopilo proti njemu. Vreme je namreč Hitlerju preprečilo, da Moskve še ni mogel zavzeti. Poročila namreč naznanjajo, da na fronti neprestano zvezuje in da zaradi velikega blata se armade ne morejo premikati. "Vreme je tako slabo, da si ga sploh ni mogoče predstavljati," pravi neko tako poročilo.

V okolici Moskve je najprej zapadel debel sneg, pozneje pa je nastalo južno vreme, sneg se je stajal in nastalo je veliko blato. Motorna vozila ne morejo nikamor naprej; atmiada ne more iz ozadja dobiti potrebnega materijala.

Poročila, ki prihajajo preko Berna v Švici, naznanjajo, da so večeraj Nemci pričeli novo in močno ofenzivo proti Moskvi. Rusi pa so jo s protinapadi odbili. Na dveh krajih južno od Mozaška so bili Nemci pognani v beg. Rusi so na nekem kraju napredovali 10 milj in ruska artilerija je preprečila, da se nemške čete niso mogle zbrati za nov napad.

Vroči boji se bijejo okoli Volokolamska in Malojarslova; vsi nemški napadi so bili odbiti.

Nizje proti jugu pa je Donecova bazen v veliki nevarnosti, kar priznava tudi Rusi. Nemci z veliko silo pritiskajo proti Rostovu in Kramatorsku, malo višje proti severu. Na Krimu se Rusi trdno držijo proti nemškemu pritisku.

Beg Hrvata iz Hrvatske

(Pretrajljiva povest Hrvata, ki je pobegnil iz Paveličeve Nadaljevanje "države.")

Koga preganjajo?

Na to vprašanje je zelo lahko odgovoriti — nam je dejal Oveček, ki se mi je posrečilo dočeti živo glavo. Preganjajo vsakogar, ki ni po njihovem okusu, kdor ne kriči "Živel Pavelič!" komu se hočejo maščevati in kdor se jim zdi nevaren. Najprej, to je resnica, se godi Srbom in Židom, vendar tudi s Hrvati ni ravno mnogo boljše. Kako ravna s Srbi in z Židi, tega ni mogoče popisati. Kar zadeva Hrvate, mislim, da so imena dr. Mažuranića, dr. Reberskića, dr. Perovića, dr. Price, Caca, Marića in mnogo sto drugih dovolj hrvatsko; koliko jih je danes mrtvih med njimi, koliko jih čaka, da bodo ustreljeni, koliko jih mučijo po prisilnih taboriščih. Nikar ne vprašuj, koliko je ubitih in koliko jih je zaprtih. Ni mogoče odgovoriti. Na tisoče jih je. Celotno znanost in prijatelji jih ni mogoče povedati, kje so in kako se jim godi. Kajti, če koga med njimi zapro, o njem ni več glasu in če kakšnega znanca dalj časa ne vidite, se tudi vprašate, kaj ne upate. To je namreč večkrat nevarno. Razlike v ravnanju z odraslimi in otroci ženami in stariši ni nobene. Z vsemj ravna na isti divjaški način.

Nadškof dr. Stepinac.

Ko so Paveličeve oblasti ukazale, da morajo vsi Židje nositi na sebi viden znak, so ta znak morali nositi ne le židje, temveč tudi tisti, ki so z židovske vere prestopili k pravoslavni ali h katoliški veri, pa najsi je to bilo pred sto ali pred tristo leti. Tako se je zgodilo, da so nekateri katoliški duhovniki na svoji duhovniški obleki nosili židovske znake. To je tako resnično, kakor resnično se zdaj pogovarjam z vsemi Zagrebški nadškof dr. Stepinac, ki od prvega dne nikogar ni hotel sodelovati s Paveličem, in z Nemci. Je izrazil svoje nezadovoljstvo proti ravnanju s Srbi in Židi prav tako, kakor proti ravnanju s katoliško duhovščino. Nato je Pavelič odredil, da katoliški duhovniki ni treba siliti, naj nosijo židovske znake na sebi, pa najsi so njihovi predniki nekdaj bili Židje. Mnogi duhov-

niki pa so navzlic temu še naprej nosili v znak protesta proti Paveliču in njegovemu ravnanju — židovske znake. Malo za tem so določili za Žide manjše znake, ki naj jih nosijo v gumbici in za te znake so spet morali plačati po 10 dinarjev. Nadškof dr. Stepinac se ne vidi nikjer. Ne udeležuje se nobenih svečanosti, dočim je pri vseh prisoten nemški škof v Zagrebu.

Ljudstvo nič ni vedelo o tem, da se Pavelič pripravlja z nekimi odposlancem za pot v Rim, da pripelje italijanskega princa za kralja. Ko se je za to zvedelo, je narod javno in odkrito pokazal svojo nezadovoljnost in prišlo je do spopadov z nemškimi vojniki in v zstaki. Med mnogimi uličnimi bitkami je ena bila ob hotelu "Osplanade" pri glavnem kolodvoru. Iz mnogih hoteljskih prostorov so padali streljani z nemškimi vojniki in vstaje. Ko se je pri živih slikah prikazal Ajmone I. na platnu, so gledalci zvižgali in tulili "Dol z Italijo!" "Dol s Paveličem!" "Kaj nam bo ta baraba!" In spet so prišli vstati in spet je prišlo do bojev. Tega dne so v Dugi ulici ubili nemškega vojaka. Koliko so jih takrat zaprli, nihče ne ve. Nemški vojniki in vstaji so krožili po ulicah in streljali na vsakega, ki se je prikazal na ulici, če je bil kriv ali ne. Pa ne samo v Zagrebu, tudi po deželi je prišlo do nemirov in neredov. Po vaseh je prišlo do spopadov in grozila je nevarnost, da bodo kmalu korakali proti Zagrebu. Paveličeva policija pa je s pomočjo italijanskih in nemških vojakov zadušila nezadovoljstvo naroda.

"Prisegam vam," je dejala gospa, "da ob prireditvi v čast Paveličevega rojstnega dne ni bilo v povorki, ki se je pomikala po cesti ni bilo niti petdeset meščanov. Ko je po cestah korakala godba s četo vstajev, je ljudstvo bežalo v hiše. Tako ga imajo radi."

Pavelič pride v Zagreb.

Vlado v Zagrebu je sestavil Kvaternik še preden je prišel Pavelič, ki se za njegov prihod sploh ni vedelo. Pavelič je prišel v Zagreb štiri ali pet dni

SLOVENCII

NAJBOLJ POPOLNA ZALOGA SLOVENSKE FOTOGRAFSKE PLOŠČ DOBITE PRI JOHN MARSHON, Inc. 463 WEST 42nd STREET NEW YORK, N. Y.

potem, ko so mesto zasedle nemške čete, vendar je moral od Karlova do Zagreba z avtomobilom in v spremstvu nemških vojakov, ker so mu pri Karlovcu pognali v zrak železniško progo, kakor se je govorilo "Zal," preden je prišel vlak ki se je z njim vozil. Kdaj je prišel v Zagreb, se ne ve in sprejema ni bilo nobenega. Meščanstvo je zvedelo, da je v Zagrebu, ko je imel v zborniški govor, njegov prihod v mesto pa je bil tajen.

Njegova prva "državniška" poteza je bila, da je ukazal zapreti grškega konzula v Zagrebu, zakupnika solnega monopola Vladimirja Radana, ki so ga odpravili v prisilno taborišče v Gradec. Nekaj dni potem je prišlo poročilo, da so ga tam ustrelili. Radan je imel lepo vilo v Tuškaneu. Pavelič je pognal njegove otroke v prisilno taborišče, a njegovo ženo je izgnal iz hiše. Dal je pobeliti sobe, očistiti opremo in pohištvo in potem se je vselil v vilo, kot da bi že od nekdaj bila njegova lastnina. Gospe Radan je dovolil, da sme iz hiše odnesti samo fotografije soprog in otrok in prav nič drugega. Da ne bi ostal za svojim "poglavnikom", si je prilastil vilo zraven njega "maršal" Kvaternik. To je vila g. Marića, zastopnika Shella, ki so ga prav tako odpravili v prisilno taborišče v Gradec, kjer so morda tudi njega ustrelili.

Kadar Pavelič govori.

Pavelič se sploh ne kaže pred ljudstvom. Kadar pa se navzlic temu odloči govoriti javno, si da napraviti na Gornjem Gradcu pri zbornici oder — tik ob zid. Okrog odera se postavijo vstaji in njegovi "preizkušeni" in "zaupni", da se mu ne bo približal kakšen "nezadržan". Pri takih p riložnostih vstaji lovijo otroke po mestu in jim dajejo po deset dinarjev da pridejo poslušat "poglavnika" in na ves glas kričat: "Živel Pavelič!", kar tudi smejajo na gramofonske plošče z njegovim govorom, ki ga potem vse dni prenašajo na radiu. V svojih govorih je, zlasti v prvih, strašno napadal blagopokojnega kralja Aleksandra I. potem bana dr. Šubišića in podpredsednika dr. Krnjevića. Dočim se sam ni mogel odločiti, da bi napadel dr. Maček. To odgovornost je vzel nase Milo Budak. V svojih govorih Pavelič zlasti naglaš, da je on ustvaril "neodvisno", Hrvatsko in da morajo samo njegovo voljo ubogati in samo

Peter Zgaga

IZKORIŠČANJE

To je resnična zgodba, ki se je završila pred kakšnimi sedemindvajsetimi leti.

V Ameriko je dospelo k svojem bratu, ki je bil majner neke na Zapadu, mlado dekle.

Iz Skofjeloke je bila doma, in bom rekel, da ji je bilo Hanca ime. Če bi imenoval njeno pravo ime in njeno rojstno hišo, bi se je ta ali oni spominjal.

Jaz sem jo poznal še iz Skofje, je loke, ko je hodila k nunam v šolo.

Pri bratu ji ni ugajalo. Imel je borbardje, katerim je morala, ko so se vrnili s sila, nanostiti vode in jim pomagati pri umivanju. Tako delo res ni za šestnajstletnega dekleta.

njegove besede poslušat. Po sebi poudarja svoje zaupanje v "izkušene" vstaje, t. j. v tiste, ki so bili v izgnanstvu in odkrito govori, da njim največ verja.

Usoda dr. Ivana Šubišića.

(Ko so Kvaternik in njegovi zaprli dr. Mačeka, so se podali v divji lov po vsej Hrvatski za hrvatskim banom dr. Šubišićem, ki so za njim izdali javno tiralo. Ko ga niso mogli najti, so bili besni a ko so zvedeli, da je pobegnil čez mejo, so zaprli vse njegove sodelavce in načelnike posameznih oddelkov barske uprave. Ko so čez nekaj tednov slišali Hrvati banov glas na londonskem radiu, so bili silno veseli. Ljudi je vest prevzela in drugega dne se je po vsem Zagrebu pripovedovalo, kar je ban sporočil hrvatskemu narodu po radiu.

Draginja.

Povprašam za ceno hrane in za prehrano sploh. Ne vprašajte, pravi gospa. Kaj bi vam govorila o cenah, saj še za denar ni mogoče ničesar kupiti.

Vse, prav vse je na izkaznice. Kilogram rib je sto dinarjev, masti 60 dinarjev, če je kaj je, olja sploh ni, riža tudi ne, moke 10 dlgr vsakih 14 dni, kruh je trd, črn in neprebavljiv in zraven tega ga dobite samo po 20 dlgr na dan, mесо samo enkrat na teden in to odmerjeno

Nadaljevanje na 4. strani.

STANOVANJE

s 3 ali 4 sobami s kupačo, vročo vodo, elektriko se da v najem za \$29.00 do \$34.00. — Superintendent, Apartment 6, 403 WEST 18th STR., NEW YORK, N. Y. (6x)

Lepa knjiga je kulturna polnopravna; odprimo ji vrata v naše domove. odprimo ji srce ... (Prijatelj)

ŽIVI VIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevredna pojava v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovstvu do današnjega dne. Knjiga je verno sklopo našega življenja in trpljenja, in kadar jo preberemo, vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

DED — je ZEMELJO otrebil, osval
OCE — je jo opoznal in gledal bujno njeno rast
SIN — je svetel med celim klanjem
VNUK — se je dvignil proti bosu svrgetu

13 POGAVLJI — 413 STRANI V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Polnopravna plačila

Avtor knjige je IVAN MATIČIČ, ki je spisal splošno znano knjigo — NA KRAVIH POLJANAH

KNJIGARNA "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 48. leto

Članstvo 37,000 Premoženje \$4,728,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNABA 125.19%

Če hoče dobro sebi in svojim drugim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadosolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavarujete za smrtne, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sešanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in star. Če se uti čisto ali članica to mogoče in bogato katoliško podporno organizacije, po-trudi se in pristopi tako.

Za polnopravna zavarovalnina in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevalnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Kanadski Vestnik

Poročila iz različnih naselbin, kjer biva in delajo Slovenci

Revolucionaren načrt kanadske vlade

Cene in plače bodo postavno določene.

Vlada baje ni imela dovolj vzroka, odločiti se za tako radikalen korak. — V Kanadi ni posebne draginje, in stavke za povišanje plače so le redke. — Stališče kanadskega delavstva. — Novim odredbam bodo podrejene vse stroke.

Dne 18. oktobra zvečer je govoril po radio kanadski ministrski predsednik Mackenzie King, in izjavo, ki jo je podal pri tej priliki, je bila tako presenetljiva, da kanadska javnost splošno ni vedela, za kaj pravzaprav gre.

Dejal je namreč, da bo vlada postavno določila najvišje cene in najvišje plače ter da bo tozadnja odredba uveljavljena dne 15. novembra.

Ugledni kanadski krogi, pa tudi preprosti kanadski prebivalci ne morejo pojmiti, čemu se zdi vladi potrebno, kaj takega odrediti v sedanjem času.

Ob izbruhu vojne je bilo v Kanadi vse presenetljivo poceni. Šele prve mesece vojne so se začeli nekateri priditi dražiti, nobna stvar s pa ni tako podražila, da bi imela javnost kakšen resen povod za vznemirjenje.

Delavske plače so se znatno povišale. To povišanje pa ni kakor ni bilo posledica katonega pritiska od strani delavstva, pač je bilo pa doseženo potom arbitraže. K izboljšanju delavčevega denarnega položaja je dosti pripomogel tudi bonus, ki ga pravično podjetniki v razmerju z naraščajočimi cenami življenjskih potrebščin.

Število stavk, ki jim je dala povod zahteva po višjih plačah, je bilo malenkostno. Zdaj na primer ni v Kanadi sploh nobenega štrajka.

Z ozirom na vse to bi povprečni človek sodil, da vladajo v deželi normalne gospodarske razmere, vsled česar ni treba vladi izdajati nobenih radikalnih odredb.

Dne 15. novembra bodo uveljavljene najvišje cene za vse izdelke, predmete in potrebščine. Izvzeto je le blago, ki je namenjeno za eksport.

Odredbi glede najvišjih cen bodo podrejene najemnine, elektrika, plin, parna kurjava, voda, brzojav, brezžični brzojav, telefon, transportacija blaga in ljudi, skladišča, restavracije, pijanca, pleskanje, pogrebništvo, pralnice in likalnice, krojaštvo, plumbstvo, frizerska obrt in razne druge stroke.

Najvišje cene bodo določene na podlagi cen, ki so prevladovala med 15. septembrom in 11. oktobrom.

Glede plač bodi omenjeno da jih delodajalec ne bo smel zvišati vsled pritiska delavstva,

če jih bo pa zvišal svojevolsko, mu vlada ne bo nasprotovala. Tudi delavec bo imel pravico prebrati delo, če se mu bo drugod obetal boljši zaslužek.

Po mnenju nekaterih izvedencev je vladna odredba zelo dalekosežna. Bolj nego sedanjemu času je namenjena povojnim razmeram.

Značilno je, da se odredba ne tiče bondov in delnic.

Ko se je razširila vest o nameravani vladni odredbi, je rekel Tom Moore, predsednik kanadskega strokovnega in delavskega kongresa, da je vlada sestavila svoj program brez sodelovanja delavstva in da delavstvo sploh ni bilo vprašano za svet.

Časopisje je začelo šele 20. oktobra komentirati najnovejšo vladno odredbo.

Ministrski predsednik Mackenzie King je podal svojo izjavo v soboto zvečer, ko so že vsi listi izšli. Ker v Kanadi ob nedeljah listi ne izhajajo, so morali ljudje čakati do ponedeljka, to je do 20. oktobra, predno so zvedeli nekaj podrobnosti. Značilno je, da vse kanadske časopise odobrava vladni sklep ter je prepričano, da bo časoma tudi splošna javnost tistega mnenja.

Zaenkrat je še le vprašanje, kakšno stališče bo zavzelo kanadsko delavstvo. Tom Moore, predsednik kanadskega strokovnega in delavskega kongresa, je precej kritičen. Novo vladno odredbo je označil kot najhujši korak, ki ga je napravila kdaj kakšna demokracija v smeri proti totalitarni de.

RAZLIKA MED PREJSNJO IN SEDANJO VOJNO. — Značilna izjava generalnega ordonančnega mojstra. — Naglica infanterije se je presenetljivo povečala. — Primerjava stroškov.

Za vsak dolar, ki ga je Kanada potrošila tekom prve svetovne vojne za oboroževanje in transportacijo, potrepi danes najmanj pet dolarjev.

V tem smislu se je nedavno izrazil Victor Sifton, generalni ordonančni mojster. V naslednjem navajamo nekaj dejstev oziroma primerov:

Tekom prve svetovne vojne je infanterijska divizija korakala z naglico dveh in pol milije na uro. Če je prehodila 20 milj dnevno, je bilo že precej. Danes se pomika infanterijska divizija z naglico desetih milj

državi.

S tem svojim načrtom vlada nikakor ne bo pospešila vojnih prizadevanj, pač bo pa povzročila industrijalne nemire.

Farmerjem in delavcem bo natančno določeno, koliko smejo zaslužiti, dočim ne bo nihče kontroliral dohodkov, ki jih prinašajo bondi in delnice.

Stališče delodajalcev je pojasnil S. C. Vaughan, predsednik kanadskih narodnih železnic. Dejal je namreč, da se bo prebivalstvo Kanade z vselej pokorilo tudi tem, najnovejšim odredbam.

Delavskiki ministar Norman McLarty je dejal: "Za izvedbo vladnega načrta bo potrebno tesno sodelovanje vseh kanadskih provinc. Pri tem bodo igrali važno vlogo tudi provincialni delavski departmenti.

Podrobnosti načrta še niso bili objavljeni, navzlic temu so pa delavski voditelji mnenja, da bo načrt odpravil kolektivno barantanje ter onemogočil vse štrajke.

Najostrejša kritika pa prihaja od strani industrij, ki so velike važnosti za vojni program, namreč majnerske in gozdarske.

"Če nam bo vlada določila zaslužek," pravijo rudarji in gozdarji, "bomo pa tudi mi določili, koliko in kako dolgo bomo delali. Po našem mnenju bo vsled najnovejših vladnih odredb produkcija znatno onemogočena."

Malcolm McDonald, angleški visoki komisar za Kanado, je rekel:

"Ta eksperiment je izredno velike važnosti ter ga povsem odobravam. Bilo je pač potrebno nekaj ukreniti proti nevarnosti inflacije. Odredba kanadske vlade je dosti temeljitejša in bolj vsestranska kot so slične odredbe angleške vlade."

Angleški vojni urad poroča, da je začela Anglija organizirati udarne brigade, čijih nalog bo izvesti prve napade na sovražno ozemlje. Služba v teh oddelkih bo izredno težavna. Izbrani bodo le najbolj zila, veštrajne in pogumne fantje. Večbali se bodo nekje na severu Škotske in bodo le redko kdaj prišli z drugimi vojakmi v dotiko.

Poveljevali jim bodo sami izbrani kanadski častniki. Vsak član take udarne brigade bo moral biti utrjen do skrajnosti. Vojaki bodo spali večinoma le na prostem. Večbali bodo več dni v premočenih obleki. Na dan bodo delali po 20 do 30 milj dolge marše. Vsak član udarne brigade bo moral biti dovršen veslač in plavalec.

Za težavnejša dela se je angleško armadno vodstvo prvič poslužilo Kanadčanov pri ekspediciji na Spitzbergo. Pri tisti priliki so se tako dobro obnesli, da je začelo armadno vodstvo razmišljati o ustanovitvi udarnih brigad.

Kanadčanom, ki so se na Spitzbergu tako dobro postavili, bo poverjena ta težavna naloga.

Iz tega je tudi razvidno, da namerava Anglija prej ali slej izkrcati svoje vojskstvo na evropskem kontinentu ter napasti sovražnika v ozemlju, ki ga je zasedel.

KANASUTA BO TEKLA PROTI SEVERU

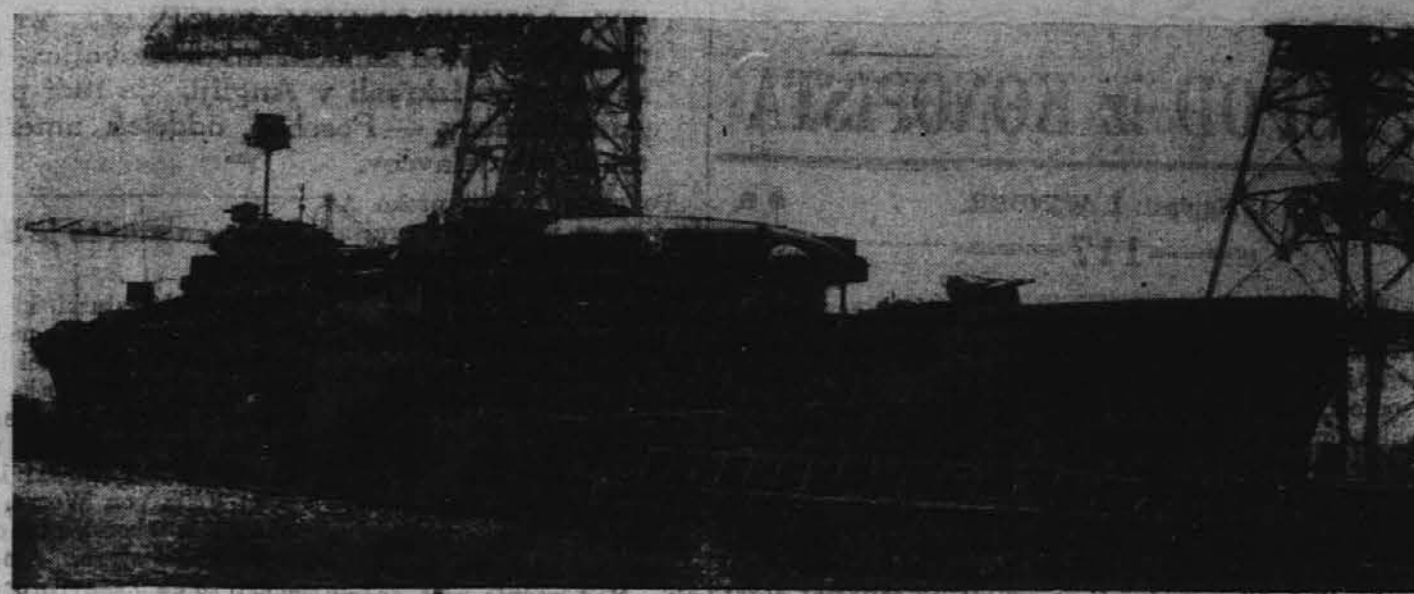
Gradnje bodo veljale približno stotisoč dolarjev. — K stroškom bodo prispevale razne elektrarne. — Vled jezera se bo dvignila voda v Dry Lake za 18 čevljev.

Iz Rouyna v provinci Quebec poročajo:

Domianion Construction Corporation je napravila načrte za gradbo jezera, ki bi se mogla primerjati z moderno oklopno divizijo.

Za vzdrževanje vseh kanadskih zborov na francoski fronti od leta 1916 do leta 1917, je bilo treba plačati 143 milijonov dolarjev, torej 12 milijonov dolarjev manj kot stane danes letno vzdrževanje ene same oklopne divizije. Motorji pri oklopni diviziji proizvajajo 394.237 konjskih sil. Približno toliko električnega toka potrebuje mesto Toronto.

ANGLEŠKA BOJNA LADJA V PHILADELPHIJI

Angleška matična ladja za aeroplane "Furious" se nahaja v pristanišču v Philadelphiji, kjer jo bodo popravili, nakar se bo zopet vrnila v boj na Atlantik.

IDEALNO MAJNERSKO MESTO

Velika razlika med Virginiatownom in starejšimi majnerskimi naselji. — Stavbeniki so predvsem vpoštevali naravne krasote.

Virginiatown, vzhodno od Larder Lake, je sijajen vzgled kaj je mogoče napraviti iz severnega majnerskega mesteca. Obenem je pa tudi vzgled, kaj so druga majnerska mesta zamudila.

Leži v prijetni okolici, in nove stavbe so nadomestile stare, lesene kočice obite s papirjem.

Stavbeniki so mesto tako zaokupovali, da bodo v neposredni bližini človeških bivališč krasni parki. Prostor za parke je že določen. Zdaj delajo po njih ceste in stezice, spomladi bodo pa postavili pod senčna drevesa udobne klopi.

Hise grade na Waite Ave., odkoder je krasen pogled na jezero in na gore, ki ga obdajajo.

Nobeno drevo ni bilo brez potrebe posekano. Po starih majnerskih naseljih je vse drugače. Ljudje so izstrelili vse drevesje in vse zelenje, da je

zdej, kamorkoli se ozre oko, sama golica.

Široke ceste so pokrite z drobnim peskom ter so poleti in pozimi v najlepšem redu.

Ob cestah so moderne hiše. Niso vse enake, toda zgrajene so po gotovih načrtih. Skromen dom si je mogoče nabaviti že za dva tisoč dolarjev. Ni si cer velik, toda v njem so vse mogoče udobnosti.

Virginiatown ima eno najboljših šol, kar jih premore ontarijski sever. Lani so poslopije razširili, zdaj pa grade v priliki velik avditorij, kjer bo prostor za razne prireditve, shode in zborovanja. Tudi cerkevna opravila se bodo vsila v šolskem avditoriju.

Mestec je staro komaj štiri leta in ima že skoraj tisoč prebivalcev. Ko bodo zgrajene nove hiše, bo tudi število prebivalcev naraslo.

POSEBNI UDARNI ODDELKI KANADSKE ARMADNE. — Izbrani kanadski vojaki se bodo temeljito izveščali za razne presenetljive napade. — Prenočevati bodo morali večidel na prostem ter delati po trideset milj dolge marše na dan.

Angleški vojni urad poroča, da je začela Anglija organizirati udarne brigade, čijih nalog bo izvesti prve napade na sovražno ozemlje. Služba v teh oddelkih bo izredno težavna. Izbrani bodo le najbolj zila, veštrajne in pogumne fantje. Večbali se bodo nekje na severu Škotske in bodo le redko kdaj prišli z drugimi vojakmi v dotiko.

Poveljevali jim bodo sami izbrani kanadski častniki. Vsak član take udarne brigade bo moral biti utrjen do skrajnosti. Vojaki bodo spali večinoma le na prostem. Večbali bodo več dni v premočenih obleki. Na dan bodo delali po 20 do 30 milj dolge marše. Vsak član udarne brigade bo moral biti dovršen veslač in plavalec.

Za težavnejša dela se je angleško armadno vodstvo prvič poslužilo Kanadčanov pri ekspediciji na Spitzbergo. Pri tisti priliki so se tako dobro obnesli, da je začelo armadno vodstvo razmišljati o ustanovitvi udarnih brigad.

Kanadčanom, ki so se na Spitzbergu tako dobro postavili, bo poverjena ta težavna naloga.

Iz tega je tudi razvidno, da namerava Anglija prej ali slej izkrcati svoje vojskstvo na evropskem kontinentu ter napasti sovražnika v ozemlju, ki ga je zasedel.

IMATE ZE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga popolnoma našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev
42 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in svetovnih vodnih teles;
45 svetovnih slik popolnoma o-značenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid naše cel. svet in tudi:
HARDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Poslajte svoto v smankah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:
HARRISONOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA
KUPON, ki ga dobite s atlasom in ko ga lepolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide s novimi mejami vojaških sil se držav, kakor bodo premenjene po sedanjih vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Dražja voznja

Iz Val d'Or se je hotelo odpeljati sedemdeset majnerjev z busom na delo v šest milj oddaljeni Siscoe zlati rudnik. Ko so bili že v busu, jim je po povedal drajver, da se je voznina podražila in da bodo morali več plačati.

Majnerji so se začeli prenehati z njim, češ, da mu neplačajo več, on jih pa ni hotel peljati za staro ceno. Ob zjutraj bi morali začeti delati, pa so dospeli dosti kasneje, nekateri v privatnih karah, nekateri pa peš.

Predsednik transportacijske družbe je pozneje pojasnil, da se je gazolin podražil in so tudi drugi stroški narasli, vsled česar je prevoz po stari ceni nemogoč. Delavci nočejo plačati več.

Začelo se je pogajanje, katerega cilj je zadevo tako uređiti, da bo prav za kompanijo in za majnerje.

Slovenci v Kanadi

POZIV NA ZABAVO.

Tem potom se daje na znanje, da Vzajemna Podporna Zveza Bled, priredila prosto zabavo dne 2. novembra 1941 na 87 Wood St., Kirkland Lake, Ont., Can., ki se prične ob 2. uri popoldne.

Bratje in sestre! Ker je naša stara domovina poteptana in na križ razpeta ter kriči po pomoč in katere glas se čuje do neba, je sklenil glavni odbor gori omenjene Zveze na svoji seji 19. oktobra, da p riredi Zveza domačo zabavo, od katere čisti dobiček se bo daroval v fond za pomoč zaslužni domovini.

Zveza vabi na zabavo vse Jugoslovane, vse ki so dobro misleči in jim je pri srcu naš narod, kateri danes ječi pod nemškimi škornjem in italijansko črno srajco. Rojaki in rojakinje, kliče vas na pomoč lri vaše krvi, kličejo vse vaše matere, vaše žene, vaše sestre, Mičjejo in obuno vijeze roke slovenska dekleta. katerih čast je danes v domovini cenjena pod njelo po pomoči kliče slovenska mladina, v kateri se mori klica življenja.

Zatorej vas veže sveta narodna dolžnost, da pomagajte vsak po svoji moči v ta namen; bolj kot kdaj prej, naj večja pravilo: "Mal položi dar, domu na oltar!" Torej nas svidenje za gotovo dne 2. novembra na 87 Wood St., v Kirkland Lake, Ont., ob 2. uri popoldne.

Za veseljeni odbor.
George Michelič,
Kirkland Lake, Ont.

Bančni sel prijet v Kanadi

18 letni James Merrill je bil zaposlen pri newyorški Chemical Bank and Trust Co. Uprava ga je poslala dne 26. sept. s precejšnjo vsoto denarja v neko drugo banko. Odsel je denarja pa ni izročil, in za njim je ingnil vsak sled. Vse poizvedovanje po mladem tatu je bilo zaman.

Teden dni pozneje je prišel na nalobno postajo v Vancouverju, v Kanadi mladenič, ki je rekel da bi rad stopil v letalsko službo. Povedal je, da je iz Združenih držav in da je star 18 let. Ker se zdel uradniku dosti mlajši, je skrivaj obvestil policijo.

Na policijski stražnici po dogotrajnem obotavljanju je priznal, da je James Merrill iz New Yorka. Iznenjenih je bilo nekaj brzojavov med New Yorkom in Vancouverom in oblasti so bile kaj kmalu na jasnem, s kom imajo opravka.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations
(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo 2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani.
Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi.
Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJICARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street : : New York, N. Y.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

117

Sovražni načelnik generalnega štaba, sovražni vojni minister, sovražni minister vnanih zadev, vsi trije so bili hkratu odstranjeni — mar to ni bila sreča?

Neodločno, še vedno nezaupljivo, še vedno ranjen od burnega naleta sreča v tem srečnem letu, je Franc Ferdinand izrekel veliko besedo:

"Sreča!" Od izdajstva vlega pravnik Maks Vladimira Beeka se je bilo nezaupljivo vse posrečilo. Zofija je rekla, da jima je božja previdnost vendar, vendar že milostljiva. Franc Ferdinand je priklimal in se ob Zofijini strani kleče, zahvalil božji previdnosti za milost, za milostni obrat. Skrivaj, tako skrivaj, da ni Zofija ni uganila, je začel verovati, da ga je hotela božja previdnost okrepiti, ohrabriti in napotiti vse njegovo bodoče življenje na ognjeno cesto zmaganega napredovanja in mu je zato poslala svetega Jurija, zmajemorca, ki je v treh sobah konopiške uradniške hiše molče čakal tega prerodilnega leta.

Franc Ferdinand je to drzno misel skrival. Kakor je njegova mati, bolna, od smrti zaznamovana Marija Anunciata po odpovedi nadvojvode Ferdinanda Maksu, ki je bil šel v Mehiko umreti, skrivaj videla svojega nerojenega sina kot velikega zavojvalca, kot cesarja in vladarja sveta, kakršnega še ni bilo v stari državi, kot največjega Habsburžana, ki ga je vzela Mati božja v svoje varstvo, da preživi vse Habsburgovce, ki so mu na poti — takisto skrivaj je zdaj Franc Ferdinand veroval, da mu je božja previdnost poslala svetega Jurija, zato, da prenaga zmaje, ki hočejo pogubiti staro državo.

V globoki resnobi se je čutil eno s svetim Jurijem, ko je smehljaje se r ekel podpolkovniku Broschu:

"Sveti Jurij vam obljublja vsakršno podporo."

Podpolkovnik Brosch se je vneto nasmehnil. On ni veroval v čudodelno moč svetega Jurija. Veroval je v čudodelno moč svoje vojaške pisarne, ki se kmalu ne bo več zadovoljevala s tem, da vlada armadi.

Sovražniki.

Mamijski kabinet — tako je Franc Ferdinand imenoval stare gospode, ki so obdajali cesarja — je bil dolgo časa pokoren vplivu načelnika generalnega štaba, barona Beeka, ki je menil, da se za prestolonaslednika ni treba brigati.

Tudi cesar, ki je imel nečaka zmerom za nevarnega borce, se je kdaj pa kdaj pridružil mnenju starega feldceajmaja, ki je v tovariša iz mladih let. Geslo, ki ga je bil izdal načelnik generalnega štaba, ki je bilo pripravno, glasilo se je: "Esa ni treba prav nič prezirati!" V resnici je to pomenilo: "Esa je treba prezirati!"

Po nepričakovanem padcu barona Beeka, ki ga je moglo povzročiti v grofoviški stan le malo potolažiti, je mamijski kabinet osupnil. Očividno je bilo napak prezirati prestolonaslednika; ne stari feldceajmaja, temveč knez Montenuovo, ki je smatral boj proti prestolonasledniku za prvo dolžnost vseh vseh cesarjevih služabnikov, je imel prav. Franc Jožef, ki je prepreno spoznaval, da ni bila prestolonaslednikova vojaška pisarna nič drugega kakor nasprotna vlada, ki se je korak za korakom izkušala polastiti moči, ni mogel več nazaj. Za priznane vojaške pisarne Franc Ferdinand ni bilo moči spraviti s sveta. Srečnolasi vladar je bil postal žrtev svoje trdnosti. Naveličan bojev, potreben miru in hlepeč po miru, je bil ustregel želji Franc Ferdinanda, v tihoti svoje schoenbrunnške delovne sobe, pričakajoč, da bo prestolonaslednikovo "igračkanje z vojašino", ki ga niti vojni ministerstvo, niti generalni štab ne smatrala za resnega, odvracalo neprijetnega nečaka od nevarnejših podjetij in načrtov. Podpolkovnik Brosch se so bolj bali, kakor prestolonaslednika. Bala so se ga vsi, ki so se bali prestolonaslednika, a tudi mnogi, ki se prestolonaslednika niso bali.

Zakaj Brosch ni bil samo duša nevarne vojaške pisarne Franc Ferdinanda, ampak tudi brezdušni motor, ki je nenehoma priganjal prestolonaslednikovega duha, da se ni vdal lenobi. Ker je mogla njegova vojaška pisarna vplivati samo na vojaške osebe ter na vojaška službena mesta in urade, je prestolonaslednikovo priporočilo, naj da zasesti važna mesta občanske uprave z vojaškimi osebami. To ni bilo lahko delo. Franc Ferdinand ni imel moči, da bi dosegel imenovanje kakšnega generala, ki mu je bil vdan, za namestnika v tej ali oni kronovini. Vendar se nta je posrečilo vtihotapiti častnike v mnoge urade, tako da se je polagoma tudi pri civilnih oblasteh pokazal vpliv vojaške pisarne. Brosch je s strastno vmenno opravljal to žilavo drobno delo.

Njegova vojaška pisarna je z grozljivo spretnostjo in čuječnostjo izpiskopavala delo vlade, ki jo je bil cesar imenoval. Dunajska vlada je morala vsak dan čutiti ta odpor.

Ministrski predsednik ni klical cesarja na pomoč. Maks Vladimir baron Beek je razumel srd Franc Ferdinanda ki mu je nekaj znanja in se zanašal nanj toda ni se čutil izdajalec, ampak po nedolžnem preganjanju, žrtev nesporazuma, ki ga ni bilo moči pojasniti. Imel je Franc Ferdinand za edinega moža, ki utegne kdaj rešiti razmajano monarhijo; toda cesarjev nalog je bil svet in nihče ga ni smel odbiti zato, ker so ga čustva vlekle drugam.

Tako je bil Maks Vladimir pl. Beek postal "izdajalec." Vedel je, da ga prestolonaslednik imenuje izdajalec, in je to mirno trpel. Pravica in zakon sta bila izpremenljiva in čmehljiva, kaj ne bi bila omahljiva milost visokega gospoda, ki je imenoval pravico to, kar mu je bilo samemu prav?

Maks Vladimir pl. Beek prestolonasledniku ni zameril. Nebe je bilo ukrenito, da ni bil postal ministrski predsednik Franc Ferdinanda, ampak ministrski predsednik Franc Jožef. Kot tak je imel dolžnost, reševati naloge, ki so mu bile zadane, brez ozira na prestolonaslednika, ki je hodil za nasprotnimi cilji. Čuvstvo je moralo molčati. Z brezstrastno vztrajnostjo kakor cesar — se je Beek loteval dela.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

DOSTI AMERIKANECV DOSPELO V ANGLIJO. — Med kanadskimi prostovoljci, ki so se nedavno izkrcali v Angliji, je tudi precej Amerikancev. — Poseben oddelek ameriških tehničnih delavcev.

Po srečni vožnji preko Atlantika se je izkrcalo prejšnji teden nekje v Angliji več tisoč kanadskih vojakov. To so seveda le prostovoljci, kajti Anglija ne sili nobenega svojega državljanja, da bi vršil vojaško službo drugje kakor doma.

Med kanadskimi je tudi precej ameriških vojakov prostovoljcev.

Prevoz se je završil na transportnih parnikih, katere so spremljale angleške bojne ladje. Med vožnjo niso opazili niti ene sovražne podmornice. Iz pristanišče so jih takoj poslali v vojaške kempe, kjer bodo završili svoje vezbanje.

V Angliji se je izkrcalo tudi nekaj ameriških arnadnihi častnikov ter nekaj sto civilnih tehnikov, ki so rekli častnikarjem, da jih "čaka precejšnje delo na Irskem."

(S tem so mislili severno Irsko, kjer so že nekaj mesecev zaposleni pri raznih delih ameriški profesionalci.)

Hrbtenice novodolcecev je pa tvoril močan oddelek v Kanadi izvežbanih letalcev. Med njimi so tudi Amerikanci poljskega in čehoslovaškega pokolenja, ki bodo prideleni v Angliji čehoslovaškim in poljskim zrakoplovnim oddelkom.

Ameriške civilne delavce je vodil C. B. Ohnmüller iz New Yorka. Skoro vsi so karpenterji, plumburji in kleparji. Najbrž jih bodo porabili pri gradnji novih vojaških barak.

RAZPRODAJA SLOVENSKIH KNJIG po zmerni ceni

Po 50c zvezek
Andrej Ternovac (Ivan Albrecht)
Blagajna Velikega Vojvoda (Frank Heller)
Andersonove pripovedke za slovensko mladino
Bele noči mali junak. (Dostojevski)
Bojji mejnik (Ivan Pregelj)
Filozofska zgodba (Alejo Jirasek)
Gospod Fridolin Zolna in njegova družina (Fr. Milčinski)
Kazan, voljeli pes (J. O. Curwood)
Kaj se je Makaru sanjalo (V. Korolenko)
Na različnih potih (Franc Frisch)
Peter Pavel Clavar (Dr. I. Pregelj)
Pravica Kladiava (Vladimir Levstik)
Silka Doriana Gray (Oscar Wilde)
Verne duše v vlač (Prosper Mirime)
Zapiski iz mrtvega doma (A. M. Dostojevski)

Po 70c zvezek
Do Ohrida in Bitolja (Ivan Melik)

Po 75c zvezek
Belfgor (Artur Bernede)
Onstran pragozda (James Oliver Curwood)
Po strani klobuk (Damiir Feigel)
Železna cesta (Zane Grey)
Zlati Panter (Sinclair Gluck)
Rdeča Megla (O. R. Frich)

Po \$1 zvezek
Ugrabljeni milijoni (E. G. Seliger)
Veridicus (Pater Kajetan)
Silko (E. S. Thompson)
Rudarska balada (Marija Majerjeva)
Prigodbe čebelice Majo (Waldemar Bonsels)
Pingvinski otok (Anatole France)
Pisane zgodbe (Janko Kac)

Po \$1.25 zvezek
Skrivnostni studenec (Pavel Keller)

Po \$1.50 zvezek
Zločin in kazen (F. M. Dostojevski)
Tigrovi zohje (Maurice Lablanc)
Kristof Dimae (Jack London)
Misterija (Gustave le Rouge)

Po \$2 zvezek
Prešeren (Francis Kildrie)

Po \$2.50 zvezek
Višnjeva repatica (Vl. Levstik)

Naročite pri:
KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street,
New York, N. Y.

Samo enemu se je beg posrečil

Kanadski častniki, ki jim je poverjeno nadzorstvo nad koncentracijskimi taborišči in vojnimi ujetniki izjavljajo, da se je enemu samemu vojnemu ujetniku beg popolnoma posrečil. To je bil nemški letalec baron Fritz von Werra, ki je pobegnil iz taborišča ter dospel na ameriško stran. Ameriške oblasti so ga postavile pod varščino toda tudi ameriškim oblastim se je izmuznil in pobegnil v Južno Ameriko.

Tekom nekega špijonažnega procesa v New Yorku je bilo ugotoveno, da je iz kanadskega ujetništva pobegnil tudi povelj-

nik nekega nemškega podmari-na. Posvečilo se mu je dospeti v Z družene države, odkoder se je na nekem parniku vtihotapil v Lizbono na Portugalskem. Kanadski častniki pravijo, da to ni resnica.

Današnje radijsko poročilo pravi, da je bil Werra smrtno ranjen v Nemčiji, ne pa bil ranjen na fronti.

Francoskim obsojencem prizanešeno

Nemške okupacijske oblasti so večraj odgodeli usmrtilcev 100 Francozov, ki so bili določeni, da bodo vstreljeni v poračilo za umor dveh nemških častnikov. Vojaške oblasti dalje zasledujejo morilce.

Dve uri pred polnočjo, ko bi imelo umreti 50 Francozov v Nantesu in 50 v Bordeauxu, je nemška vojaška oblast naznanila odgoditev.

Beg Hrvata iz Hrvatske

(Nadaljevanje z 2. str.)

na grane. Tobaka ni bilo cel mesec. Pozneje pa ga je bilo dovolj in celo v Italiji se je prodajal jugoslovanski tobak in jugoslovanske cigarete, ki jih še danes prodajajo z istimi imeni kot prej. Prodajali so čevlje z lesenimi podplati, po 600—800 dinarjev par, ženski celo po 1000 din. Če preiščete ves Zagreb ne morete dobiti št. 42 ali 43 ženskih čevljev, pa če jih hočete z zlatom plačati. Sukna ni. Iz Italije in iz Nemčije so uvozili nekaj blaga iz tvarine, ki jo na umeten način pridobe iz lesa. Če vas v taki obliki zaloti dež ali če jo operete, potem ste brez nje. Prav tako je tudi s platnom za perilo, ki razpada in pušča najrazličnejše barve, če ga operete. In vsa to je mogoče kupiti samo z izkaznico. Dovolili so samo, da se sme en mesec v letu prodajati prosto umetna svila, ker se zaradi slabe kakovosti kviri.

Življenje po hotelih.

V hotelih je življenje bedno in žalostno. V ljubljani smo v hotelu srednje vrste plačali po 30 lir na dan — prosim, brez hrane. Ko smo sedli za kosilo, smo dobili fiziolevo juho in krompir plavajoč v nečem, kar naj bi bilo "golaš" a brez mesa — nič drugega. Prosili smo za kruh. "Žal" je odgovoril natakar potihlo. Vina ne pijeja, ne žena, ne jaz, pa je bil račun 14 lir. Gospa je poslegla v svojo torbico in pokazala račun. Napisan je na starem natisku v slovenskem jeziku. Zaračunano je zraven še 15 odst. za napitnino in 15 odst. za nekaj drugega, ne ve se za kaj.

V Sušaku isto. Cene iste, pomanjkanje hrane, mesto mrtvo. Tako mrtvo, da Sloveka zona spreletava, ko hodi po zapuščenih ulicah in sreča nekoga v črni srajci. To so tisti, ki love sumljive osebe. Mesto, v katerem je prej vse vrvelo, ki je bilo tako živo, da ljudje še pomoči niso spali, spi danes v spanju mrtvega in kaže pravo sliko žalostnega stanja v vsej Jugoslaviji. Mrtve ob Jadrano... Avtomobilov sploh ni, razen sl uženih. Vse zasebne avtomobile so oblasti vzele za vojsko. Bencina ni. Avtomobilskih gumijasti hobotrevi sploh ni. Motornih koles ni videti. Celotno izvoščkov ni, ker so konje zadržali Nemci. Povsod se potuje peš, ali pa z volovsko vprego, kajti nekaj volov in krav so kmetom pustili.

Delavci za Nemčijo.

V Nemčijo je odšlo mnogo delavcev, koliko, ne morem reči, a vem da jih je odšlo mnogo. In to — po prevari. Razglasili so, da potrebujejo delavce za Nemčijo, da bodo dobili dobre plače, hrano itd. Siro-

maki delavci, ki so izgubili vsako upanje, da bi se zaosilili v "neodvisni", ker sploh ni nobenega dela tam, so se prijavili in mnogi so tudi odšli. Citala sem pismo, ki ga je delavec pisal iz Nemčije, — prekinje gospa. Njegovo ženo sem dobro poznala in ona mi ga je pokazala. Poslano je bilo seveda na skrivaj. (Gospa je povedala na kakšen način, česar pa ne smemo priobčiti). V tem pismu med drugim pravi: "Tu je p ravi pekel. Dan in noč smo zaprti v rudniku. Hrane ni. Mnogi so zboleli in umrli. Poišči način da me vrneš domov, magari če greš k "poglavniku" in mu poveš, da si bolna, da imaš majhne otroke in da jih brez mene ne moreš prezivljati. Plače nam ne dajejo redno in vsakokrat nam odbli-jejo za "vojni fond." "bolezenski fond", "zimsko pomoč", "pomoč ranjenim" in še druge stvari." — O razmerah v katerih delajo naši delavci v Nemčiji, se je hitro razvedelo in kanalu delavcev prostovoljcev ni bilo več. Zdal je Pavelič po ukazu nemškega poslanika v Zagrebu ukazal, naj se sumljive osebe pošiljajo na delo v Nemčijo, kar je isto, kot če bi jih poslali v prisilna taborišča ali pa še hujše.

Menjanje denarja.

Ropa se na vse mogoče načine, "zakonito" in "proti-

Spisi Josip Jurčiča

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolpir. — Grad Rojine. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pina tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prava med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grade. — Ponarejeni bankovci.

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov...\$10

POSAMEZNI ZVEZKI \$1.50

Naročite pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. CO.

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

RODEFENSE

V tem času narodne stiske potrebuje naša domovina vašo pomoč. Kupujte redno Defense Stamps in bonde.

Zidje imeli svoje trgovine na Lici in po drugih ulicah, kjer niso smeli skozi, so jih najprej na njihovi poti kaznovali s 500 dinarjev globe, in potem z njimi šli do trgovine in jo odprli. Vsak trgovec naj bo ta ali drugi, ki ne bi odprl svoje trgovine, je bil lahko gotov, da je zrel za prisilno taborišče. Kajti to je bila kazen za zločin, če niste odprli trgovino.

Koliko so jih lastniki zvečer zaprli, polne blaga, zjutraj jih pa našli prazne...

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavlil dr. F. J. Kern. Vsebuje

OBKATNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vse...

Cena \$2.00

BODOČI DRŽAVLJANI naj naročijo knjilico — "How to become a citizen of the United States".

Knjilga je namenjena v prvi vrsti za stavbo, umetno in strojno ključavničarstvo ter telesolvarstvo.

V tej knjigi so vse pojavit in zakonit za naseljenec

Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Du-

deli: 102, 141, 133 strani. Cena mehko ves

lar. 278 strani. Cena trda ves

Poljuden in natuden opis odkrita novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest tar

Cena \$1.50

Ozlo koristna knjilga za vsakega živinorejca: opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

je sestavljen po najboljših virih.

GOVEDOREJA. Spisal R. Zegvar. 148 strani.

Cena 50c

S slikami

Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani

Cena 50c

MLERARSTVO. Spisal Anton Pevc. S slikami

168 strani.

Knjilga za mlekarjo in ljubitelje mlekjarstva

Cena \$1.—

sploh.

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani.

Cena 50c

Cena .25c

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street

New York, N. Y.